

Slavné filmové figury už nesmí kouřit. Studia mění historii, herce to štve

SZ | seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-slavne-filmove-figury-uz-nesmi-kourit-studia-meni-historii-herce-to-stve-211326

Co se v analýze dočtete

- Streamovací firmy u nově natáčených filmů a seriálů škrtají ze všech scén cigarety.
- Vede to ke změně základních charakteristik některých popkulturních postav. Například Emma Stoneová, když ztvárnila Cruellu de Vil v příběhu „Cruella“ společnosti Disney, se musela obejít bez typické cigaretové špičky.
- Mnoha hercům takové přepisování kulturní historie vadí a ptají se: dává nějaký smysl teď v dobových filmech popírat, že se například ve dvacátém století kouřovalo o sto šest?

Kouření škodí zdraví. Ale málem každý druhý rebel či člověk ve stresu si v současných dílech zapálí cigaretu. I ve filmech určených dětskému publiku.

Zpráva amerického Centra pro kontrolu a prevenci nemocí (CDC) z roku 2019 varovala, že počet případů, kdy se ve filmech s hodnocením PG-13 (tedy takových, které jsou nevhodné pro děti pod třináct let) na plátně objevilo užívání tabáku, stoupl mezi lety 2010 a 2018 o 120 procent.

Streamovací společnosti námitku vyslyšely a pustily se do boje se zlovykem. Usilují o to, kouření ve filmech a seriálech omezit.

Záhy však narazily na odpor herců a hereček, podle kterých jde o omezení kulturní svobody. Nebo autenticity doby, do níž je například film zasazen.

Například herec Jacob Elordi, mezi jehož nejznámější role patří postava Natea Jacobse v seriálu Euphoria, v rozhovoru pro GQ magazine prohlásil, že se „pustil do války s Netflixem“. A to proto, aby zůstal věrný své postavě v seriálu The Kissing Booth. Elordi ztvárnil Noaha ve filmové adaptaci knihy, kterou napsala spisovatelka Beth Reeklesová. Jeho postava v románu kouří, a tak herec chtěl, aby tomu tak bylo i v jeho podání. Bezvýsledně.

Foto: Profimedia.cz
Jacob Elordi v seriálu Euphoria.

„Vzpomínám si, jak jsem říkal, že postava v knize kouří. Já tedy taky potřebuji kouřit. On potřebuje mít cigarety. Je to zlý kluk,“ uvedl Elordi pro GQ. „Říkal jsem si: Lžeme snad těm milionům čtrnáctiletých? Ten chlap kouří nikotin. Píše se to hned tady na straně čtyři - podívejte!,“ dodal. Streamovací gigant ale neustoupil.

... a Cruella přišla o špičku

Elordi není jediný, kdo narazil na pravidla filmového studia o zákazu kouření.

Colinu Farrellovi bylo nedávno odepřeno, aby si ve filmu The Batman z roku 2022 zapálil. „Velká studia dělají velká rozhodnutí ohledně takových věcí, jako je přítomnost cigaret ve filmech,“ svěřil se Farrell

v únoru v rozhovoru pro YouTube kanál Jake's Takes. „Statečně jsem bojoval za doutníky. V jedné fázi jsem řekl, že ho klidně můžu mít nezapálený,“ popsal Farrell s tím, že ho stejně odmítli. „Jako kdyby kvůli mně měla začít banda dvanáctiletých dětí kouřit kubánské doutníky,“ dodal.

Foto: Profimedia.cz

Sherlock Holmes, muž bez dýmky, byť s houslemi? (Na snímku z roku 2010 v podání Benedicta Cumberbatche.)

Emma Stoneová čelila podobným okolnostem, když ztvárnila Cruellu de Vil v příběhu „Cruella“ společnosti Disney. I ona se musela obejít bez charakteristické cigaretové špičky. „To se v roce 2021 nesmí,“ řekla loni se smíchem herečka listu The New York Times. „Ve filmu od společnosti Disney nesmíme na plátně kouřit. Bylo těžké nemít cigaretovou špičku, která je pro ni tak charakteristická.“

„Byla jsem tak nadšená, že tam budu mít ten zelený obláček kouře, ale nebylo to možné. Nechci propagovat kouření, ale také se nesnažím propagovat stahování štěňat z kůže,“ žertovala o své postavě Stoneová. Právě to má Cruella z disneyovky o 101 dalmatinech v plánu.

Foto: Profimedia.cz

Cruella a její jedovatý oblak kouře, rok 1961.

Kouřili jsme, zapomeňte

Podle Americké plicní asociace kouřilo v roce 2018 pravidelně zhruba 14 procent dospělých Američanů. Jde o značný pokles oproti 42 procentům v roce 1965, kdy byl podíl kuřáků v americké společnosti největší.

Iniciativy v oblasti veřejného zdraví, které odrazují od užívání tabáku, existují již od 60. let 20. století, v roce 1998 v USA následoval zákaz reklam na cigarety v televizi.

Ale: dává nějaký smysl teď v dobových filmech popírat, že se kouřivalo o sto šest? „Kouření bylo ve 20. století tak rozšířené, že by bylo neautentické ho v dramatu zasazeném do tohoto období nezobrazit,“ uvedl před časem v rozhovoru pro The Sydney Morning Herald spisovatel a scenárista John Collee, který spolupracoval například na filmech Master and Commander, Happy Feet nebo Hotel Mumbai.

Mohlo by vás zajímat

Kanada jako první země na světě navrhuje, aby varování před zdravotními riziky kouření objevilo na každé jednotlivé cigaretě.

Nehledě na historii má kouření ve filmu silný stylistický půvab, uvedl Collee.

V populárním seriálu Mad Men o reklamních manažerech, kteří v 60. letech minulého století žily v New Yorku, je kouření morálním komentářem, metaforou stinné minulosti a bezohledného šovinismu hlavní postavy Dona Drapera, poznamenal.

Ve filmu Klub rváčů z roku 1999 postava Brada Pitta podle něj kouří cigarety tak lačně, jako by je jedla. „Jeho kouření jako by říkalo ‚Tady je chlap, kterému na vlastním přežití moc nezáleží,‘“ vysvětluje důležitost rekvizity Collee.

Tabáková lobby není hloupá

Protikuřácké skupiny vyzývají k omezení výskytu cigaret v televizi a ve filmech dlouhodobě. Jeden z odhadů marketingových poradců a zastánců boje proti kouření uvádí, že jen seriál Mad Men zvýšil prodej cigaret Lucky Strike o 43 procent. Výrobci to odmítají jako spekulativní údaj.

Již od nástupu mluvených filmů tabákové společnosti chápou sílu filmu, který utváří kulturní normy. Ve 30. a 40. letech platily hollywoodským hvězdám, aby vystupovaly v reklamách na cigarety a kouřily na plátně.

V 50. a 60. letech se tabáková lobby zaměřila na televizi a utratila stovky milionů dolarů za sponzorování populárních pořadů, jako byl The Jack Benny Program a Gunsmoke. Steve McQueen kouřil ve filmu Wanted: Mrtvý nebo živý. Peter Gunn kouřil. Kouřili dokonce i Flintstoneovi.

V roce 1962 americká televizní síť CBS podle NYT ujistila tabákové společnosti, že televizor „je nejlepší automat na cigarety, jaký byl kdy vynalezen“.

Na počátku 70. let však regulační orgány v USA a Austrálii začaly zakazovat reklamy na cigarety v televizi a rozhlase. To podle SMH tabákové společnosti přimělo se znovu zaměřit na filmy. V roce 1984 dodala společnost American Tobacco na natáčení filmu Policajt z Beverly Hills cigarety v hodnotě více než 5000 dolarů.

„Cítím se potěšen, že se stále častěji stává, že jdu na film a vidím krabičku cigaret v ruce hlavní představitelky,“ řekl Hamish Maxwell, tehdejší prezident společnosti Philip Morris, na marketingovém setkání v roce 1983. „Musíme i nadále využívat nové příležitosti, jak dostat cigarety na plátno a do rukou kuřáků,“ uvedl tehdy.

Z Česka

V Česku se brzy rozběhne program časného záchytu nádorů plic. Praktičtí lékaři budou oslovovat současné nebo bývalé kuřáky od 55 do 74 let. Lidí v riziku může být až půl milionu.

Některá z nejpamátnejších protikuřáckých poselství přišla ze samotného filmového průmyslu. V roce 1985 vystoupil v pořadu Good Morning America herec Yul Brynner, který kouřil od svých dvanácti let a v té době umíral na rakovinu plic, a prosil diváky: „Ať se děje cokoli, hlavně nekuřte.“

Každý má jiné představy o tom, jak problém vyřešit.

Indie se v roce 2005 pokusila zakázat všechny kuřácké scény v bollywoodských filmech, ale nepodařilo se jí to, mimo jiné díky odporu tvůrčí komunity, která tvrdila, že by to omezilo uměleckou svobodu. Místo toho jsou nyní všechny scény, v nichž se kouří, doprovázeny nápisem ve spodní části obrazovky, který diváky varuje, že „kouření škodí zdraví“.

Čtěte analýzy Seznam Zpráv

Česko zakázalo plastové příbory, kelímky i brčka. Proč to není důvod k jásání

Češi se kvůli zdražování chovají jako špačci. Ničí si zdraví a krátí život

Na Čechy padá zdražování skoro nejhůř v Evropě. Máslo skočilo o 60 procent

Extrémní horko mění dovolené Čechů

Česko se už letos může obejít bez ruského plynu. Cena bude extrémně vysoká